

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenšidelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 273.

V Ljubljani, v soboto 28. novembra 1885.

Letnik XIII.

Okrožnica *)

Njih Svetosti po Božji previdnosti Papeža Leona XIII. o krščanski uravnavi držav.

Vsem častitljivim bratom patrijarhom, primatom, nadškofom in škofom katoliškega sveta, v milosti združenim s sv. stolom,

Papež Leon XIII.

Častitljivi bratje!

Pozdrav vam in apostoljski blagoslov!

Čeravno si cerkev, neminljivo delo usmiljenega Boga, sama po sebi in po svoji natori za zveličanje duš in zadobljenje nebeške sreče prizadeva, podaja vendar tudi v časni zadevi iz lastnega nagiba toliko in takega dobička, da bi večega ne mogla donasati, če tudi bi bila v prvi vrsti in posebno v varstvo časne sreče postavljena.

Kamorkoli se je cerkev razširila, tam je v resnici vedno vse spremenila ter ljudsko pravost z nekdanjimi nepoznanimi čednostmi obogatila in prenovila: tako, da so se odlikovala vsa ljudstva, ktera so vanja stopila, s krotkostjo, pravičnostjo in slavnimi deli. In vendar se že od nekdanje cerkvi očita, da si je navskriž s koristmi države in da tej ne more niti toliko koristiti, niti jo toliko proslaviti, kolikor dobro uravnana država po svoji naravi in po svojem bistvu doseči skuša. Znano je, da so bila že v najprvih početkih sv. cerkve podobna krivična mnenja o kristijanih razširjena, da so bili sovražstvu in nevošljivosti izpostavljeni, češ, da so sovražniki države; očitalo se jim je takrat kar meni nič tebi nič, da so oni zakrivili vse zlo, ki je zadevalo državo, ko je vendar v resnici Bog, maščevalce hudobij, pravične svoje kazni pošiljal nad krivičnike.

Taka nesramna opravljanja so po pravici oborožila duha sv. Avguščina ter mu ostrila peró, ko je vzlasti v svoji knjigi o „državi Božji“ (de civitate Dei) osvitljeval vpliv krščanskega uka v razmerah do države tako prepričevalno, da se je zdelo, kakor bi ne bil toliko branil kristijanov svojega časa, marveč kakor bi bil za vse čase zmagal te napačne obtožbe.

Vendar žalostna pohlepnost po enakih obtožbah in obdolženjih ni počivala in mnogi ljubijo vsikdar zajemati si pravila življenja iz družih virov, kakor iz nauk, ktere odobrava katoliška cerkev. Da, v najnovejših časih se je jelo širiti, veljavo dobivati ter skoraj povsod vladati neko „novo pravo“, o o katerem pravijo, da je pridobitev naprednega časa ter da je vzraslo iz razširjajoče se prostosti. Pa kolikor se je že tudi poskušalo, vendar je le gotovo, da ni najti boljšega načina države uravnati ter vladati, kakor je oni, kteri izvira sam po sebi iz evangeljskih nauk. Zato se nam zdi velike pomembe in prav strinjajoče se z apostoljsko našo službo novo nastala mnenja o državi s krščanskim naukom primerjati. Na ta način upamo vzroke zmot in dvomov zatreti, prepričani, da bodo vsi v luči vzhajajoče resnice spoznali ona vzvišena pravila prav živeti, kterih se imajo držati, kterim imajo slediti.

Ni težko pokazati, kakošna da bi postala državna uprava, če bi se človeška družba dala voditi

po krščanskem modroslovju. Človeku je že prirojeno v družbi živeti, ker tega, kar mu je najpotrebnejše k življenju, kakor tudi omike duha in sreča ne more doseči v samoti. Zato je previdnost božja določila, da se tak rodi, ki naj se druží in edini z drugimi in sicer v zasebnem, domačem ter v družabnem življenju, ker le na ta način si more vse oskrbeti, kar mu je za življenje potrebno. Ker pa ne more nobena družba ostati brez poglavarja, kteri vspešno in enakomerno naganja posamezne ude v dosego skupnega namena, zato je potrebna družabnemu človeškemu življenju avtoriteta ali veljava, ktera je vodi; avtoriteta, ktera pa ravno tako kakor družba sama izhaja iz nature in zato od Boga samega, njenega pričetnika. Iz tega pa sledi, da je ni oblasti, razun od Boga; kajti Bog sam je resnični in najvišji Gospod vseh stvari, kteremu ima vse podložno biti, ter mu služiti, tako, da tisti, kteri imajo pravico vladati, ne dobé te pravice od nikoder drugod, kakor od Boga, najvišjega vladarja. „Ni je oblasti, kakor od Boga.“ (Rim. 13, 1.)

Vendar pa vladarska oblast sama po sebi ni navezana na kako posebno obliko; naj je taka ali taka; da le koristi ter pospešuje splošno blagostanje. Vladalci pa se morajo, naj so predpostavljani taki ali taki državni upravi, ozirati na Boga ter ga pri vladanji države imeti za vzgled in najvišjo postavu. Kakor je namreč Bog v vidnem svetu vstvaril nižja bitja, da na kak način razodevajo natoro in delovanje božje ter vodijo k skupnemu namenu, prav tako je hotel postaviti v družabnem življenju oblast, v kteri naj bi se nekako upodobljala moč in previdnost božja nad ljudmi.

(Dalje prih.)

„Südst. Post“ pa dolenjska volitev.

V Mariborskem konservativnem listu „Südsteierische Post“ nahajamo v 94. številki dné 25. t. m. članek, kteremu se moramo tembolj čuditi, ker izvira, kakor vredništvo v opazki omenja, od odličnega spodnje-štajarskega somišlenika. Pred kakim letom je nek Mariborsk dopisnik kranjskim državnim poslancem očital skoraj ravno iste reči; v „Slovencu“ so bile že takrat točko za točko zavržene in pojasnene, zato je tem čudneje, da jih zdaj iz nova ponavlja mož, ki je po zagotovitvi omenjenega lista „odlični“ politikar. Ta odlični narodnjak je pa do zdaj ali ves čas spal, ali pa se s politiko ni nič pečal in poročil o naših političnih razmerah doma in na Dunaju ni bral, ker bi sicer nikakor ne mogel pisati tako goropadnih in skoz in skoz neresničnih reči.

„Odlični“ somišlenik lista „Südsteierische Post“, s kterim se pa vredništvo samo v mnogih rečeh ne vjema, kakor zatrjuje v opazki, očita državnim poslancem kranjskim, da jim je skoraj popolnoma zginila zavest skupne zveze z drugimi slovenskimi poslanci, da ne sega dalje kakor do Save in do Ljubela, da so jim štajarski in koroški Slovenci tuje. To trditev hoče dokazati s tem, da vpraša, kteri kranjski poslanec je pač pritrjeval dr. Vošnjaku, ko se je v državnem zboru potegnil za koroške Slovence? Dalje trdi, da noben kranjski poslanec ni šel s štajarskimi slovenskimi poslanci, kadar so

kake spomenice ali pritožbe izročevali ministerstvu, in da se jugoslovanski klub samo zaradi tega ni osnoval, ker so se mu protivili kranjski državni poslanci, ki so že seboj na Dunaj prinesli sklep, da temu klubu ne smejo pristopiti.

„Odlični“ mož pač ne vé, kaj trdi in piše. On ne vé, kaj se je v državnem zboru od leta 1879 sim godilo; ko bi bil bral stenografična poročila državno-zborskih sej, ali ko bi bil čital samo posnetke teh poročil, kakor jih prinašajo vsi slovenski listi, bi bil videl, da se za koroške Slovence ni potegnil samo dr. Vošnjak, ampak da sta se pred njim in za njim skoraj v vsakem govoru pri glavni budjetni obravnavi tudi poslanca Klun in dr. Poklukar prav odločno potegovala za koroške, štajarske in primorske Slovence, in da je čisto neopravičeno in rekli bi skoraj nesramno od g. pisatelja trditi, da narodna zavest kranjskih državnih poslancev sega samo do Save in do Ljubela. In ko bi se bil g. pisatelj pobrigal za to, kar se je letos godilo v državnem zboru, bi se bil prepričal, da se je tudi v adresni debati poslanec Klun veliko bolj oziral na skupne slovenske zadeve, kakor pa g. profesor Šuklje, ki je pa v njegovih očeh vzor slovenskega poslanca.

G. pisatelj kranjskim državnim poslancem dalje očita, da niso nikdar svojih štajarskih tovarišev spremili k ministrom, kadar so imeli kake želje ali pritožbe, da se menda zaradi njih (?) slovenski poslanci med seboj ne morejo tesneje zvezati, in da so oni zabranili osnovo jugoslovanskega kluba. Najprej naj omenjam, kar je bilo tudi čitati po vseh slovenskih listih, in bi toraj tudi „odličnemu“ gosposdu ne moglo biti neznano, ako on sploh kaj političnih reči bere, da so naši državni poslanci res seboj prinesli nekatere sklepe tukajšnjega izvrševalnega odbora, da pa ti sklepi niso zadevali samo naših domačih razmer, ampak da se je tudi že pri teh obravnavah in sklepih povdarjala vzajemnost vseh Slovencev in v dotični vladi izročeni spomenici priporočala enakomerna skrb za vse slovenke dežele. To je nov dokaz, da se kranjskim rodoljubom ne more očitati samopridnost, kakoršno jim podtika „odlični“ pisatelj v „Südsteierische Post“.

Dalje je vsem, ki politična poročila čitajo, tudi to znano, da so bili naši slovenski poslanci precej prvo leto, ko se je osnovala sedanja večina državnega zbora, osnovali med seboj posebno tesnejo zvezo ali zadrugo, ki obstoji tudi še dandanes. Ako g. pisatelj tega ni vedel, naj bi bil molčal, ne pa samega sebe smešil s trditvijo, da se Slovenci še v poseben pododsek ne morejo zbrati. V tej zvezi so se vse skupne slovenske zadeve obravnavale in se je vkrepalo in sklepalo, kar se je zdelo potrebno. V splošnih narodnih zadevah so tudi vsi slovenski poslanci skupno ravnali in se skupno podajali k ministrom, kadar so se n. pr. tirjale slovenske paralele za gimnazije v Mariboru in v Celji, slovenski učni jezik za pripravnico v Mariboru itd. Ako „odlični“ pisatelj tega ni vedel iz naših domačih listov, naj bi bil vsaj vprašal bivšega poslanca g. dr. Vošnjaka in barona Gödelna, ki bi mu bila vse to potrdila, da ne bi bil tako neresničnih reči trdil v svojem spisu.

Tudi to ni res, da se jugoslovanski klub zaradi tega ni osnoval, ker so se mu kranjski državni poslanci protivili. O jugoslovanskem klubu bi se moglo le govoriti, ako bi se med seboj zvezali vsi zastop-

*) Ako bi kdo tu pa tam želel, da bi se „enciklika papeža Leona XIII.“ v posebnih odtisih izdajala in natisnila, prosimo, da se brez zamude takoj oglasi. Vr.

niki jugoslovanskih dežel. G. pisatelj, ki hoče tako merodajno govoriti o naših razmerah, pa vendar ne bi moglo neznano biti, da dalmatinski poslanci nečejo posebnega jugoslovanskega kluba. Brez Dalmatincev bi zamogli pa Slovenci osnovati samo slovenski klub, ker moramo dr. Vitežiča, ki zastopa tudi isterske Slovence, šteti k slovenskim poslancem. Takega kluba pa naši kranjski poslanci zaradi tega ne marajo, ker nečejo ljudem v posmeh biti, kakor južno-tirolski ali Coroninijev klub. In večjega pomena bi samostalna zveza slovenskih poslancev pač ne imela, ker bi štela komaj tucat udov, in se nikakor ne more primerjati českemu klubu, ki ima 66, ali poljskemu, ki ima 54 udov.

Zakaj nobeden slovenski poslanec ni bil izvoljen v železnični odsek, je bilo v „Slovenecu“ že povedano, in g. pisatelj to ravno tako dobro vé, kakor mi, ali bi po svojem poklicu vsaj moral vedeti. Očitelo se je, da se je to zgodilo, ker se slovenski poslanci o tem med seboj prej niso dogovorili. Nam se pa dozdeva, da je to le prazen izgovor; za tako porazumljenje ni treba dolgih obravnav, kjer vlada dobra volja. Tudi pred klubovo sejo bi bil tak dogovor mogoč, ko bi bilo šlo za to, da naj se voli en Slovenec v železnični odsek. Ali gospodje so drugače sodili; ko se je omenjalo, da naj se zastopnik v železničnem odseku izbere izmed 8 poslancev kranjskih, sta isto tirjala dva Goričana za-se in dva Štajarca zopet za-se. Nihče se ni hotel vdati; Slovenci so toraj iz svoje sredine imeli tri kandidate: g. Obrezo, g. dr. Tonklia in g. Vošnjaka; glasovi so se med njimi cepili in nobeden ni dobil potrebne večine. Da se je to mesto v prvi vrsti spodobilo poslancem iz Kranjskega, je razvidno ne samo iz njih števila, ampak tudi zaradi novih železnic, ki jih med vsemi slovenskimi deželami Kranjska najbolj potrebuje, pa druga kandidata tega nista hotela pripoznati in odjenjati, zato so se konečno vsi obrisali. Namesto da g. pisatelj krivdo zavrača na kranjske poslance, naj bi toraj raje spoznal: mea culpa, mea maxima culpa!

Kar „odlični“ gospod piše o izvršnem odseku državnega zbora, zopet priča, da ne pozna podlage, na kateri je sestavljen ta odsek.

Ta podlaga niso razne narodnosti, ampak dežele, oziroma deželne skupine, ker glavno načelo sedanje večine državnega zbora tudi ni narodnost, ampak avtonomija (samouprava) dežel. Skupino slovenskih dežel zastopa v tem odseku grof Hohenwart, kteremu seveda „odlični“ pisatelj očita, da je zastopnik kranjski, ne pa zastopnik slovenskega ljudstva, da toraj od njega v narodnih rečeh ničesa ni pričakovati. Ko bi tudi res bilo, da se grof Hohenwart sam za naše narodne potrebe ne briga, kar pa ni, bi nam bilo to le v tem slučaju na škodo, ako bi odsek sam od sebe sproževal razne zadeve, ki naj se jemljejo v razpravo. Potem bi morda kdo smel tožiti: V izvršnem odseku nimamo moža, ki bi se naših potreb spominjal in jih odseku na srce pokladal. Toda g. pisatelj bi moral ravno tako dobro kakor mi vedeti, da v izvršnem odseku pretresajo in sklepajo, kar jim iz raznih klubov v pretres in sklepanje izroči. V klubu toraj je kraj, kjer se vsaktera važna zadeva sproži in kjer se potem, ako je treba, klubovim pooblaščencom za izvršni odbor priporoča, da naj za njo pridobé tudi pritrditev izvršnega odbora, oziroma podporo drugih prijaznih klubov. Zastopniki kluba so zavezani reč v izvršnem odboru spraviti v razgovor in je v smislu klubovega sklepa zagovarjati. Da pa grof Hohenwart ni ravno slab zagovornik reči, kterih zagovarjanje prevzame, tega mu tudi najhujši nasprotniki njegovi ne morejo odrekati. Poleg njega sedi v izvršnem odboru za Dalmacijo dr. Klaić, ki tudi naše slovenske zahteve dobro pozna in čuva nad tem, da se v izvršnem odseku s potrebnim povdarkom pretresajo. Ker Tirolsko zastopa baron Giovannelli, bila je samo Bukovina brez zastopnika in zato se ne moremo čuditi, ako je izvršni odbor dovolil, da sme iz Hohenwartovega kluba k dosedanjim zastopnikom priti še zastopnik dežele bukovinske.

„Odlični“ gospod pisatelj se obširneje peča z dolenjsko volitvijo, in med drugim trdi, da ni ravno napačno, ako kak poslanec hlepi tudi po mastni državni službi, da naj toraj g. Hren ne zapusti državne službe in da se tudi g. Šuklje ne more obsojati, ako hoče višjo stopnjo doseči. V opravičenje svoje trditve se sklicuje na grofa Hohenwarta, ki je tudi v državni službi, in na dvornega svetnika Lienbacherja. Toda primera s Hohenwartom je

šantava; Hohenwart ima dostojanstvo ministrovo in ni nobenemu odgovoren kakor cesarju, primero z Lienbacherjem pa bi bil gosp. pisatelj raje opustil; ravno Lienbacher je žalosten dokaz, da ni dobro voliti uradnikov. Sam na sebi izvrsten in silno spreten mož je delal vendar precej prva leta hude zapreke večini državnega zbora, ker mu ni pripomogla k tisti visoki službi, ktere se je nadejal. In ker je zlasti dolžil Hohenwartov klub, da se je premalo pobrigal za to, da bi bil kdo izmed njegove srede — ali prav za prav g. Lienbacher — postal justični minister, pripravil je konservativne Nemce, da so večinoma stopili iz Hohenwartovega kluba in osnovali lasten klub. Ker pa tudi tam ni dosegel, kar je želel, popustil je tudi ta klub in samotaril ter v marsikteri zadevi motil in begal večino državnega zbora. In pri vsem spoštovanji, ki ga imamo za osebne lastnosti g. dvornega svetnika Lienbacherja, bi vendar nikdar ne želeli, da bi si ga v političnih rečeh kateri naših poslancev za zgled vzeli.

Nam je pač vse eno, ali „odlični“ gospod pisatelj profesorja Šukljeja hvali ali graja; nikakor pa ni pošteno od njega, da je vedoma toliko laži nakopičil v svojem spisu in tako neopravičeno naltolceval državne poslance kranjske, samo da bi svojega junaka svetu pokazal v tem lepšem svitu. Pravimo „vedoma“, ker mora biti vse, kar smo pisali, vsakteremu znano, ki se s slovensko politiko peča, zlasti pa še človeku, ki o naših razmerah v javnih listih piše. Iz srca pa obžalujemo razloge, iz kterih si g. pisatelj želi, da bi bil g. prof. Šuklje vnovič izvoljen. „Odlični“ gosp. pisatelj vidi v tem velik dobiček za našo splošno reč, ker bi vsled tega počil obroč, ki je dozdej skupaj držal kranjske državne poslance, kteri so dozdej vganjali zgolj kranjsko, pa se niso mogli vspeti do splošno-slovenske politike. Gosp. pisatelj v tem prav sodi, da bo po volitvi Šukljejevi raztrgana edinost, ki je dozdej vlada v naših političnih krogih, in že predvčerajem smo omenjali, da je razpad našega narodnega kluba skoraj gotov; da bi bil pa razpad narodne stranke slovenske na Kranjskem v splošno korist, kaj takega more trditi ali misliti le politično otroče.

Ali mar g. pisatelj res pričakuje, da bosta dva, ali recimo, trije štajarski slovenski poslanci pri vladi za štajarske Slovence kaj pridobili, ali da bo Goriški ali Tržaški ali Isterski poslanec kaj opravil, ako bode zastopništvo Slovencev na Kranjskem razdvojeno in vničeno? Dobro naj si zapomni, da od njega tolikanj zaželjeno razrušenje sedanjega narodnega zastopništva kranjskega bode imelo za druge slovenske dežele in zlasti za Štajarsko veliko slabše nasledke, kakor za deželo kranjsko. Složnost vseh slovenskih državnih poslancev, ki se je pri raznih prilikah vladi nasproti razodevala, o kateri pa gosp. pisatelj seveda nič ne vé, bi polagoma vsem našim deželam pridobila pravice, za ktere se že toliko let vojskujemo. Kakor hitro pa nesloga v naše kroge prodere, se vlada ne bode več ozirala na nas in bode zlasti na Štajarskem ostalo pri starem, ali se pa še na slabše obrnilo, ker nemško-liberalna svojat nikjer tako hudo ne pritiska in tako strastno ne razsaja, kakor ravno na Štajarskem.

Zato pa noben narodnjak ne more priporočati, da naj se srdita vojska, ki je dolenjsko stran delila v dva sovražna tabora in med narodnimi volilci rodila spridenost, kakoršne prej nismo poznali, še nadaljuje, ali pa celó raztegne v druge kraje naše dežele, da naj se zopet ponovi žalostna prikazen leta 1873. To je menda sprevidilo tudi vredništvo Mariborskega nemškega lista, ker je dotičnemu članku pristavilo opazko, da je v nekterih rečeh drugačnega mnenja. Še bolje bi bilo pa ravnalo, ko bi ne bilo sprejelo članka, ki jako malo diči „odličnega“ gospoda pisatelja in nima družega namena, kakor Dolenjcem priporočati kandidature gosp. prof. Šukljeja. Dolenjski volilci bolje poznajo g. profesorja, kakor pa g. dopisnik v „Südsteirische Post“, ki razodeva tako goropadno nevednost splošnih političnih razmer, pa menda še veliko slabše pozná razmere na Dolenjskem. Dolenjci vedó, koga se imajo pri bodoči volitvi držati; oni tudi niso gluhi za dobre svete, toda kdor jih jim hoče dajati, mora biti vse drugačen mož, kakor „odlični“ gospod, ki se je za g. profesorja oglasil v Mariborskem nemškem listu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. novembra.

Notranje dežele.

Presvitli cesar okrajšal je letos svoje bivanje v Gödöllő za nekaj časa in se je že povrnil na Dunaj, kjer je takoj ministra zunanjih zadev, grofa Kalnokyja, k sebi poklical na posvetovanje. Zguba za zgubo, ki so jo Srbi na bojišči v teku poslednjih dni imeli, je prekrizala menda *avstro-balkansko politiko* v marsičem in bo treba za ta čisto novi položaj tudi čisto novih političnih ukrepov. Avstrijski vpliv se mora v Srbiji tudi še nadalje ohraniti in bode zaradi tega Avstrija morala prevzeti nevhvaležno in neprijetno nalogo tepeno Srbijo braniti, da se ji ne bo prehudo godilo, kedar se bo mir sklepal. Za osobo kralja Milana se pa Avstrija menda ne bo preveč pulila; vsaj tako se čuje, da se bode tukaj napravil strog razloček med koristmi, ki se dotikajo srbske dežele in onimi, ki so kralja na led speljale. Če bi se primerilo, da bi se ga Srbi želeli znebiti, se Avstrija menda ne bo veliko zanj potegovala, ker Avstrija izvestno ni Milanu svetovala, da naj gré nad Bolgare, ko je njegovi državi 25 milijonov posodila. Milan je to delal na svojo roko in kakor si je juho osolil, tako bode moral zavžiti.

Predpreiskava proti poslancema *Starčeviću* in *Grzaniću* je dognana in se je sedaj proti obema pričela redna preiskava na podlagi zatožbe nasilstva, ker sta hotela bana v deželnem zboru prisiliti, da bi bil preklican, kar je govoril. Omenjena dva poslancata prisiliti sta ga hotela k preklicu z besedami in dejanjem, ker ga nista hotela poprej iz dvorane spustiti. Iz preiskovalnega zapora ju niso izpustili; pravijo, da se boje, da bi zatoženca zagroženega dejanja bodisi v deželnem zboru, ali pa na ulicah ne ponavljala. Proti temu sta se oba zatoženca pritožila na bansko sodnijo. — Prav enaka preiskava pričela se je proti poslancu Kumičiću, le s tem razločkom, da so ga pustili prostega. V srbskem klubu, kteremu je bil za podpredsednika izvoljen Vaso Gjurjevič, pričeli so nabirati za ranjene Srbe. Takoj prvo uro imeli so 500 goldinarjev podpisanih.

Vnanje države.

Grdo vreme je pač jako vgodno, da se ga je *tepeni srbski kralj* poslužil za izgovor, da želi premirja. V resnici je bil pa tudi on sam, ki je velesile naprosil, da naj premirje predlagajo, kar so tudi storile. Da ga Bolgari še niso sprejeli, je menda vzrok, ker jim je ta svet došel ob meji stoječim v šifrirani depeši, ktero so pa Bolgari zavrnili, držeč se načela, da šifriranih depeš sploh ne sprejemajo. Iz tega vzroka razjasnuje se tudi večerenji srbski poraz pri Pirotu in se je pač nadjati, da je to poslednja lavorika, ki so jo Bolgari v zmogoslavni venec svojega junaštva vpletli. Avstrija, vidoč, da Bolgari le ne nehajo za Srbi pritiskati, jela je pozvedovati po pravem vzroku. Ko ga je izvedela, ukazala je takoj svojemu zastopniku na srbskem dvoru, grofu Khewenhüllerju, da naj se nemudoma podá v bolgarski tabor, kjer naj sporoči ukrep velesil, kar je avstrijski zastopnik tudi takoj storil.

Bolgarski knez je rekel, da bo še le na srbski meji v premirje dovolil in je ostal tudi možbeseda. Srbje so se sicer obupljivo postavili ob meji v bran naskakovajočim Bolgarom, toda nič ni pomagalo; umakniti so se morali proti Pirotu, kjer so jih Bolgari zopet z bajonetom v roki prepodili. Poleg junaštva mora se bolgarskim junakom nedvomno tudi ogromna sreča pripoznati. Naj bi se le preveč ne zanašali na njo! Sreča je opoteča. Naj bi pač vrli Aleksander pomislil, da je kaj družega domače ognjišče braniti, kakor pa v sovražnikovi deželi nasprotnika iskati. Naj ne posnema Prusov, pri kterih se je vojevati učil. Res so oni Francoze do Pariza podili. Če se bo tudi Bolgarom to gledé Srbov posrečilo, je pač drugo vprašanje, kajti bolgarska vojska se vendar ne dá z nemško in niti s srbsko primerjati, kar se šolanja in oboroženja tiče. Aleksander naj bo zadovoljen s tem, kar si je do sedaj priboril in naj se v Sofijo povrne ter miruje.

Že dalj časa so pripovedovali o nevarni bolezni *španskega kralja Alfonza XII.*, kteri je umrl 26. novembra ob 9. uri zjutraj v kraljevem gradu Pardo, a da bode tako hitro sklenil svoje življenje, tega se menda niso nadjali. Rojen je bil kralj Alfonz 28. novembra 1857 v Madridu, toraj je umrl v 28. letu svoje starosti. Enajstletni deček je moral bežati z materjo kraljico Elizabeto in očetom kraljem Franc de Asisi v Pariz. 25. junija 1870 se je kraljica Izabela v zbirališču nje zvestih, med njimi je bil tudi Canovas del Castillo, odpovedala prestolu na ljubo svojemu trinajstletnemu sinu, to je bil vsaj po vnanje vzrok francosko-nemški vojski l. 1870. Leta 1870 je stopil ranjki v Theresianum na Dunaju in je ostal do poletja 1874. Ko je bil 17 let star (28. novembra 1874), je bil razglašen polnoletnim in se je oklical za španskega kralja. General Martinez Campos ga je v Madridu 27. decembra 1874 proglasil za kralja španskega, vojna in prebivalstvo bilo je takoj zanj; pod Canovasom se je sestavila začasna vlada do prihoda kralja. 6. januarja 1875

je odpotoval iz Marseille in 14. januarja je prišel v Madrid. O začetku prihodnjega leta je bila notranja vojska s Karlisti končana in kralj je prišel 19. febr. 1876 v Pampelono, a Don Carlos je bežal na Francosko. Med tem so se zbrali na novo izvoljeni kortesi, kralj je otvoril skupščino 15. februarja 1876 s prestolnim nagovorom in 24. maja je bila sprejeta ustava, ki še dosihmal velja. Prvikrat 1. 1878 je bil kralj oženjen s sestrino Marijo de las Mercedes, ki je nenadoma umrla čez štiri mesece. Leto potem 1879 se je oženil z avstrijsko nadvojvodino Marijo Kristino, hčerjo pokojnega nadvojvoda Karola Ferdinanda in nadvojvodine Elizabete. Poroka je bila v Madridu 29. nov. 1879. — Kmalopotem 30. decembra so v drugič nanj streljali, ko se je peljal v odprtem vozu. — Na Dunaj je prišel med električno razstavo 8. septembra 1883. Z Dunaja je šel k jesenskim vojaškim vajam ob Renu, cesar Viljem ga je imenoval lastnika 15. pruskega polka ulanec, ki je v Strassburgu. Zato so ga pa v Parizu 29. septembra zmrjali z ulancem. Meseca novembra leta 1883 ga je nemški prestolonaslednik obiskal v Madridu. Znano je, da je mladi kralj ob časi kolere najbolj okužene kraje obiskal zoper voljo ministerstva. Ko se je zvedela smrt, je poslala nadvojvodina Elizabeta sožalen telegram do kraljice Kristine. Kralj Alfonz zapušča dve hčeri Marijo de las Mercedes (roj. 11. sept. 1880) in Marijo Terezijo (roj. 12. nov. 1882). Dosihmal je še mir v deželi.

Telegrami iz Španije soglasno sporočajo, da se do sedaj mir ni še nikjer kalil, kakor bi to bila Bog zná kaka znamenita novica. Toliko takta bodo menda vendar Španjolci imeli in spoštovanja do ranjkega kralja, da ne bodo rogovillili, dokler bode on, če tudi mrtev, še med njimi bival. Kakor hitro pa se bode zaprl nad njim grob, takrat se bode pa že v tem ali onem kotu kdo oglašil, da je z javnim redom pri kraju. Da se je Canovas s svojim kabinetom odpovedal, je znano; novi kabinet ima postaviti Sogasta s sledečimi močmi: Jovellar prevzame vojno ministerstvo, Camacho finance, Martos zunanje zadeve, Gonzalez notranje zadeve. Vsi so liberalci. Martinez Campos dobil bo zapovedništvo severne armade, ki bo blizu 30.000 mož štela. V Madridu je še vse mirno; toda to je mir, kteremu nihče ne zaupa in so za to že vojaki pripravljeni. Da Karlisti ne bodo pri miru ostali, je gotovo. Nekteri časniki se počajo že z raznimi načrti, kaj da mislijo Karlisti začeti. Le-ti pa vsako tako sumničenje do sedaj odbijajo kot nevtemeljeno in prezgodnjo. Republikanski časniki pišejo jako zmerno, ob enem pa priznavajo, da je položaj jako težaven. Levičarji, razun onih dinastijske levice, bodo vsi podpirali novo ministerstvo. Konservativni voditelji naroda obljubili so kraljici-vladarici svojo pomoč.

Predvčeranjem zvečer počila je v Madridu v orientalski kavarni velika petarda in je 4 osebe usmrtila. Med temi sta bila dva vojaka. 14 ljudi so zaprli.

Bogu hvala! Tako je pri nekterih navada, da odgovarjajo, kedar se jim zahvaljujemo za podarjeno. — Bogu hvala! tako zakliče vsako leto predsednik zedinjenih dvžav, kedar se obhaja praznik osvobođenja zedinjenih amerških držav, letos pa je predsednik razglasil ta-le oklice: „Ameršansko ljudstvo ima dovolj vzroka, da se zahvali Bogu vsegamočnemu, čigar modro previdnost in skrbljivost je preskušalo po vseh dōbah svojega narodnega življenja, ker Bog ga je varoval in branil ob dnevu navarnosti, ter ga srečno vodil po temi in nevarnosti. Narodu tako odlikovanemu spodobi se, da vsako leto jeden dan, ki je v to odločen, jasno spozná dobroto božjo in se mu zahvali za vse prejete milosti. Tedaj odločujem četrtek, 26. novembra, v dan javne zahvale in molitve. Vse prebivalce v deželi pozivljem, naj se po tem ravnaajo. Ta dan ima nehati vse posvetno opravilo in ljudstvo naj se zbira po prostorih v to namenjenih v službo božjo in naj se v molitvah in pesnih zahvali Bogu za vse, kar je storil v preteklem letu za nas: obranil nas je v edinosti in rešil nas iz nevarnosti silovitega volitvenega boja; mir in varnost v deželi imeli smo ob tem času, ko je vojska in vojskini hrup pretresel druge narode na zemlji in jih napolnil z žalostjo in strahom, varoval nas je pomora, ki je po drugod pobral na tisoče ljudi in napolnil ulice z žalujočimi; imeli smo bogato letino, ki je poplačala trud kmetovalcu, in pomnožila blagostanje narodu, vsa dežela je bila zadovoljna, ker povsod je bila sreča ina rast, a za vse to grē Bogu hvala! Istega dneva naj se zbirajo tudi po obiteljih, ktere združujejo nežne vezí; prijatelji naj obiščejo prijatelje in naj obnové nove vezi ljubezni in prijaznosti. Ko se pa veselimo prijetnosti v življenji, in ko se zaradi njih Bogu zahvaljujemo, pa nikar ne pozabimo, da srca v resnici hvaležna, rada skazujejo usmiljenje; ako se mi spominjamo revnih, bode naša radost toliko večja in naša zahvala Bogu prijetnejša in dopadljivejša.“ — Take besede iz ust predsednika mogočnih ameršanskih držav so posebno važne in pomenljive v naših časih, ko bi nekteri še Boga v nebesih radi odstavili od vladanja sveta.

Skoraj bo leto in dan, odkar se je ustanovila v Tokiu na Japonskem družba, obstoječa iz Japoncev in Evropejcev, ki si je stavila nalogo, kitajsko, oziroma japonsko pisavo spodrinuti z latinico.

Družba obsega do sedaj že 5500 članov. Da bodo poprej in tem gotoveje dosegli svoj namen, jeli so izdajati časnik „Romaji Zasshi“ (Rimski črkarski pregled). Knjig pa v latinici do sedaj niso še izdajali. Dalje se družba za razširjanja latinice tudi na ta način prizadeva, da kratke sestavke z latinico daje tiskati v japonske časnike in pa po nekterih krajih jo je že v šole vpeljala. Zapovedan pa poduk v novi pisavi do sedaj ni še nikjer, ker vlada vse prizadevanje še le opazuje. Ker so Japonci v novejšem času vsi zavzeti za zapadno kulturo, nadja se družba, da se ji bo kmalo posrečilo kitajščino odpraviti in latinico na njeno mesto vpeljati. Kedar se ji to posreči, bode ji pač svet splošno hvaležen za to kulturno delo; posebno pa učenjaki, kterih sedaj silno truda stane le preden se naučé pisave, kaj pa še le jezika! Reči se mora, da je latinica med vsemi pisavami najbolj razširjena po zemlji. Če se ji posreči, da spodrine kitajščino, potem pač ni dvomiti, da se je bodo s časoma poprijeli tudi še drugi narodi na jutrovem.

Domače novice.

(Zabavno-podučni govori), ki jih je v sobani katoliške družbe preteklo nedeljo pričel č. g. Ant. Kržič v prid rokodelskih pomočnikov, se bodo jutri nadaljevali. Občinstvo posebej opozorimo na mikavno tvarino in na prelepi namen teh govorov ter želimo velike vdeležbe.

(„Sokol“ in „Glasbena Matica“) nameravata vzajemno kupiti „igrišče“ v Gradišči, ki je lastnina dežele. Dotična prošnja izročila se je po deželnem odboru finančnemu odseku deželnega zbora.

(Za poplavljenе Gorenjce) nabralo se je do sedaj v Ljubljani po privatnih krogih 1490 gld. 50 kr.

(Neznani tatovi) vlomili so predsinočnem v deželni muzej „Rudolfinum“, kjer so 7 živih tičev, kteri so bili za muzej namenjeni, ukradli.

(Imenovanje.) G. Martin Kobek imenovan je za notarja v Kostanjevici.

(Čestarska služba) na Ljubeljski cesti je razpisana do 23. decembra. Nese 16 gld. na mesec, ki se pa s časoma povišajo na 18 in 20 gld. Prednost imajo dosluženi podčastniki s certifikatom.

(Diplomo častnega občana) prinesla je predvčeranjem Šmihelska deputacija iz Dolenjskega g. deželnemu predsedniku baronu Winklerju. V deputaciji sta bila gg. Dejak in Kastelic. Diplomlo je krasno izdelal gosp. Krajec, tiskar v Novem mestu.

(Slepar) obiskuje po Ljubljani razno gospodo, kteri se predstavlja za agenta Dunajske firme „Leonhardi & Co.“, ktera s papirjem trguje, ter ponuja papir, na kar si daje po 3 gl. predatja. Tukaj bodi vsem in vsakemu povedano, da take firme na Dunaji niti ni ne, in dotični agent slepari denar za-se pobirajoč.

(Samomor) notarja Schwarzenberga na Vranskem je izmišljen in bo dotični gospod izvestno še prav dolgo živel.

(Plače učiteljic) v Ljubljani so se zvikšale na enako stopinjo, kakor jih imajo učitelji tukaj, za voditeljice po 700 gld., za učiteljice pa po 600 gld.

(Zvezdni otrinjki), ki smo jih sinoči v Ljubljani opazovali, bili so res krasni in neštevilni. Ljudje so obstajali po ulicah in gledali na jasno nebo, kjer se je zvezda za zvezdo otrinjala, da to z narodno besedo povemo. Otrinjki so bili razne lepote; nekteri večji, drugi manjši, nekaj pa jih je bilo celó raketam podobnih, za kterimi se je dolg svitel rep vlekel. Letali so otrinjki iz cenita na vse kraje proti jugu namreč, iztoku, severu in zapadu. Ljudje so razne bedarije ugibali o pomenu te naravne prelepe nebesne prikazni, s katero se zvezdogledi že skoraj celó stoletje pečajo. Večina Ljubljanskih vedežev je „v zvezdah brala“, da bodo ljudje hudo mrli. Da se take čenče ne bodo po nepotrebnem širile med svet, hočemo tukaj pojasniti, kar je do sedaj o zvezdnih otrinkih znanega. Zvezdarji pečajo se natančneje z njimi od leta 1798 in so jim že toliko do živega prišli, da so jih za sinočni večer, t. j. za 27. novembra, že nekaj tednov naprej napovedovali na podlagi računa o premikanji nebesnih teles. Oddaljeni so ti otrinjki od zemlje 3 do 30 milj, kedar se našim očem prikažejo in so majhna planetom podobna svetovna telesa, ktera ali posamično ali pa v večih tolpah krožijo okoli solnea. Mi jih zapazimo le tedaj, kedar se približajo zemlji do njenega ozračja, s kterim se trejo in vsled trenja vžgo. Če pridejo pa le preblizo zemlje, potegne jih vsled svoje privlačljivosti naše in takrat padajo na tla pod imenom

meteorjev in so čisto kamnu podobni. Niso si pa vsi enaki. Nekteri so že popolnoma vtrjena telesa, kar nam ravno meteorji dokazujejo, drugi se še le iz zračnih atomov zgoščavajo in so vsled tega posebnost lahkí in ti so, ki se navadno v obliži naše zemlje vžigajo in raketom podobno svetijo, dokler nam ne zginejo spred oči, kar se navadno že v eni sekundi zgodi, kajti pomikajo se na svoji poti po 4 do 8 milj hitrosti na sekundo. Teže imajo prvi okamneli največi po več sto centov, poslednji jako malo, kakor zvezdogledi trdijo, le po nekaj kilogramov. Sostava njihova je podobna sostavi družih nebesnih teles. — Zvezdni otrinjki prikazujejo se v gotovih časih, največi jih je videti vsako leto dvakrat in sicer meseca avgusta od 10. do 13. in meseca novembra od 13. do 15. Za letos so bili pa še posebnost v veliki meri napovedani na sinočni večer. Zvezdogledi trdijo — dokazali še niso — da repate zvezde niso nič družega, kakor veliko število po centripetalni nebesni moči v jedno telo združenih zvezdnih otrinkov, kar je prav verjetno, ker je dokazano, da je rep vseh zvezd repatie prozoren. To misel tudi potrjuje komet Biéla, ki se je leta 1882 meseca septembra v obliži solnea zopet v svoje prejšnje dele — meteorčke ali zvezdne otrinjke razsul. — Ker smo že ravno pri tej repatici, omenimo naj še nekoliko o njej. Našel jo je leta 1826 avstrijski častnik Biéla in jo je po sebi imenoval, ter ji je preračunal tek, ki znaša blizu 6¾ let. Ta repatica razdelila se je leta 1845 v dve repatici. 24. decembra videli so jo še prav določno z jedno zvezdo in jednim repom, pet dni pozneje 29. decembra tistega leta videti ste bili pa že dve zvezdi z dvema repoma, med obema videla se je pa svitla vez. Pomikali ste se druga za drugo vsaka po svojem potu po nebesu. Ko se leta 1852 zopet povrnete, bili ste si že oddaljeni za 350.000 milj. Od tedaj ju niso nič več videli, dokler se njuni deli niso zopet pokazali 1. 1872 na 27. nov. večer, kakor sinoči v podobi prekrasnih zvezdnih otrinkov. Zvezdarji so preračunili, da morajo ti zvezdni otrinjki edino le od repatie Biéla biti, ktera je nekako pred tremi meseci omenjenega leta tisti kraj v brezmerem nebesnem prostoru preletela, kjer so se 27. novembra njeni otrinjki, ki niso nič družega nego drobci njeni, pokazali. Iz tega so sklenili, da se je moral od imenovanega kometa zopet kak del ločiti, kteri se je potem ob kako drugo zvezdo trknivši razletel in drobci njegovi sedaj na podlagi obeh nebesnih moči, centripetalne namreč in centrifugalne, kteri jih obdržite v ravnotežji, svoja lastna pota tekajo. Sinoči je zemlja zopet prišla ravno čez 13 let v obliže poti, po kteri se vrté Biélovi drobci in od tod se razjasnuje, zakaj da smo jih toliko videli.

Razne reči.

— Dolenje-avstrijski deželni šolski svét je razpravljal vprašanje zaradi šolskih počitnic, in je sklenil z veliko večino, da naj počitnice po srednjih šolah ostanejo, kakor dosihmal od 15. julija do 15. septembra. Ta sklep bode morda mnogo vplival na rešitev tega vprašanja, kar se je l. l. vsestransko prevdarjalo, a poslednjič odložilo.

— Laško kraljestvo je dobro ter se mora ohraniti, da nagraduje razsajevalce. Ljudovlade bi ne bile tako radodarne v tem oziru. Gariibaldi je dobil 2 milijona za njegovo rodoljubje, Nikotera je postal imeniten in bogat gospod; najhujši kričarji omolknejo, kakor brž se jim podplatje zakrpajo in se jim podelé dobre službe. Ljudovlade ne plačujejo tako, toraj laško kraljestvo naj le ostane, dokler ima kaj razdajati. Kaj pa potem, ko ne bode več moglo nagradjevati „rodoljubov“?!

— Zlata iz dna morja. V februarju p. l. se je potopil španjski poštni parnik „Alfonso XII.“ ko je plul iz Kadiksa v Havano pri rtu Gando na velikih kanarskih otokih v globočino 25½ koncev in nekako 1 miljo od obrežja. Imel je gotovine 100.000 libr. šterlingov. Zavarovalna društva so osnovali ekspedicijo, da vzdigne te zaklade; meseca maja t. l. je šla ta ekspedicija pod kapitanom Stevensom na kraj barkoloma. 16. t. m. je došel telegram „Lloyd“ v London, ki pravi, da so potapljevalci našli zaboje z zlatom 150 čevljev globoko v vodi in da jih mislijo kmalo na površje spraviti.

— Redovnici rešeni iz Mahdijeve sužnosti. Znano je, da je Mahdi v Obeidu zajel nekaj duhovnov in več redovnic, ter jih ni hotel tudi za odkupnino ne spustiti iz sužnosti. Iz sužnosti se je rešil prvi o. Bonomi in pred kratkim dve redovnici: Marija Caprini in Fortunata Quassè. Prva je doma iz okolice v Veroni druga je pa zamurka rodod Nuba, a popolnoma evropski omikana in govori štiri jezike: italijanski, francoski, arabski in nubaiški.

9. t. m. so srečno prišle v Kairo. Sel, ki je rešil te dve, vrnil se je mahoma, da reši še druge, ostale so še štiri (toraj prave irredente). Previdna in pogumna prednica Tereza Grigalini je namreč mislila, naj pošljem najprej sestre najhujše trpinčene. Druga sestra Eliza Venturini je že poprej odpotovala z nekim Sircem, ki je bežal s svojo materjo. A ob časi nevarnosti je pustil mater in redovnico. Da reši to sestro, bil je poslan posebni sel. O misijonarjih vjetih v El Obèidu ni prišlo dosihmal kakih novih novic. — Bog hotel, da bi Bonomi mogel rešiti svoje prejšnje sotrpine. — Mašnik Léon Henriot in Ludovik Speeke in več neduhovnov potujejo sedaj v Suakin, da osnujejo novo postajo. — Apostolski vikar mlsgr. Fr. Sogaro je sedaj z dvema drugima mašnikoma in z bogoslovcem na potu v Kairo. So pa ti-le: Serafin Schmitt iz Alzaeije, Kasimir Giacomelli iz Tirolov, in Karol Titz z Dunaja. — Tako piše g. Diehtl, ki je sedaj v duhovniški bolnišnici v Graecu, da se okrepča.

Telegrami.

Sofija, 28. nov. Bolgari niso z vso svojo armado Pirota zasedli, temveč so le nekaj batalijonov tjekaj poslali, ker se bojé, da bi ne bilo mesto podsuto s smodnikom. Srbsko armado potisnili so tudi na Nišenski cesti proti Akpalanki 12 kilometrov nazaj. 27. t. m. začel se je boj ob 7. uri zjutraj. Na srbski strani stale so štiri divizije v ognji, njim nasproti pa jedro bolgarske armade. Srbi so imeli zasedene višave ob desni in levi Pirota: po živahnem boji so se jeli umikati na levi. Na desni pa je boj trajal še do treh popoldne. Tedaj pa so si Bolgari priborili pozicije proti Nišu. V Pirotu so se na dveh krajih podkopi razpočili. Bolgari slutijo, da je celo mesto podkopano.

Madrid, 27. nov. Zarad previdnosti proglasil se je v San Sebastianu, Carthageni, Barceloni ter na Kanarskih otokih obsedni stan. Vojaški guvernerji obljubili so kraljici Kristini zveztobo po brzojavnem potu. Če se bode vojaštvu nova prisega vdanosti dala, preden se snidejo kortezí, določil bode ministerski svet.

Madrid, 28. nov. Novi kabinet Sagastov se je konstituiral.

London, 27. nov. Do popoldne izvoljenih je bilo 129 konservativcev, 116 liberalnih in 12 Ircev. Konservativci so do sedaj 73, liberalci le 29 sedežev na dobičku.

London, 28. nov. „Times“ pravijo, da se je na Balkanu premirje sklenilo.

Umrli so:

25. nov. Ljudevit Sajovic, ključavničarski učenec, 16 let, utonil je v Ljubljani. — Jožefa Troha, dekla, 55 let, Cesarja Jožefa trg št. 12, krvavenje.

26. nov. Jakob Sedej, delavec, 66 let, Krakovske ulice št. 22, mrtvoud. — Domenica Bišof, kavarnarjeva hči, 6 let, Breg št. 14, Croup.

V bolnišnici:

23. nov. Janez Kosirnik, sodar, 53 let, pljučnica. — Jožef Bukovnik, dninar, 45 let, jetika.

24. nov. Frane Kamnikar, vžitinski paznik, 40 let, vsled tuberkulozne vnetice v možganih. — Andrej Rupar, dninar, 24 let, vsled prisadne mrzlice.

Tuji.

26. novembra.

Pri **Matiču**: Sleger, Hollauer, Freytag, Blau, Schloterbek, Nemeček, Ernst, Pogl, Soltész in Eisler, trg. pot., z Dunaja. — Behowschitz, trgovec, iz Linca. — Josipina Tavčar, kuharica, iz Trsta. — J. Zimmermann, trgovec, iz Karlova. — K. Jelovšek, posestnik, z Gorenjskega. — pl. Deperis, zasebnik, iz Ljubljane.

Pri **Stonu**: Adolf Gildenstein, trgovec, iz Monakovega. — Singer in Göber, trgovec, z Dunaja. — Miroslav Plok, trgovec, iz Praga. — L. Hermann, fabrikant, iz Zagreba. — J. Hochfelder, zasebnik, iz Reke. — P. Konšek, zasebnik, iz Podgrada.

Pri **Južnem kolodvoru**: Marija Silberstein, zasebnica, iz Maribora.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

28. novembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 40 kr
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 80 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 90 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 90 „
Akcije avstr.-ogerske banke	877 „ — „
Kreditne akcije	286 „ 70 „
London	125 „ 50 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 98½ „
Ces. cekini	5 „ 97 „
Nemške marke	61 „ 70 „

Izdajatelj in odgovorni vrednik Josip Jerič.

Št. 19272

Razglas.

(1)

Mestni magistrat išče zaradi otvorjenja otročjega zabavišča sledeče prostore v najem vzeti:

1. Eno ali dve veliki svetli in zračni najboljše pritlični sobi z vrtom ali dvoriščem.

2. Eno navadno sobo in kuhinjo.

Nahajali naj bi se ti prostori ali v šolskem, ali v kolodvorskem, ali pa v dvornem mestnem delu.

Ponudbe je bodi si ustno dobi si pismeno do prihodnjega obroka za odpovedbo stanovanj, t. j.

do 10. februarija 1886

izročiti podpisanim magistratu.

Mestni magistrat Ljubljanski

dné 25. novembra 1885.

Podpisani priporoča svojo zalogo

bruseljskih klobukov

in drugih stvari p. n. občinstvu, kakor

vsakovrstne klobuke za gospode

posebno pa: **suknene klobuke** (Lodenhüte) v raznih barvah, kakor svetlo- ali temnorjave, svetlo- ali temnosive, svetlo- ali temnozeleno itd., po 2 gld. 20 kr.; trde klobuke, najnovejši izdelek, rujave ali črne, dobro blago, od 2 gl. 20 kr., naprej do 4 gl. 50 kr.; svilnate cilindre, najfinejša roba in najlepši izdelek, po 4 gld. 50 kr.; klobuke za dečke od 1 gld. 20 kr. naprej; nadalje

srajce za gospode, spodnje hlače, vratnike, kravate

(7)

itd. itd. itd.

Z odličnim spoštovanjem

IVAN SOKLIČ

v Ljubljani, Gledališne ulice št. 4.

Naročila s poštnim povzajem se točno izvršujejo.

A. SCHWEIGER,

zobozdravnik,

Franc Jožefova cesta št. 5 v I. nadstr.,

ordinira dopoldne od 9.—1½ ure in popoldne od 3.—5. ure. (5)

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani se dobiva nova knjiga:

STAVBINSKI SLOGI,

ZLASTI KRŠČANSKI.

NJIH RAZVOJ IN KRATKA ZGODOVINA,

Z DODATKOM

O ZIDANJI IN POPRAVLJANJI CERKVA.

(9)

V tekstu 145 slik in 40 tabel s 305 slikami.

Spisal

J. FLIS,

špirtual v knezo-škof. duhovenskem semenišči.

Vsa knjiga obsega 33 pol v četvorki in velja 6 gld. 50 kr.

Podpisana najvljudneje naznanja p. n. damam Ljubljanskim, da je na tukajšnjem trgu otvorila

pozamentarsko prodajalnico

na Starem trgu št. 2, blizo Hradeckyjevega mostu.

Obljubujé, da se bo ista vestno trudila p. n. dame zadovoljevati v vsacem oziru z reelnim, dobrim in cenim podkitarinskim ali pozamentarskim blagom, priporoča se prav mnogobrojnemu nakupovanju ter se podpisuje

z odličnim spoštovanjem

M. Hrovatin.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

Prave garantirane
voščene sveče

in

(1)

voščene zavitke

priporoča prečast. duhovščini in gospodom trgovcem po najnižji ceni

Oroslav Dolenc,

svečar v Ljubljani.

LEOPOLD TRATNIK,

poprej

Matej Schreiner,
izdelovalec cerkvenega orodja
in posode,
v Ljubljani,

Sv. Petra cesta šte. 27.

Prečastiti duhovščini in p. n. gospodom cerkvenim predstojnikom priporoča svojo že staro, daleč okolo dobro poznano

delavnico cerkvenega orodja.

Zdaj izdeluje se vse prav lepo in močno, po novih obrisih in modelih; vse orodje bode izdelano v zlogih primerno cerkvam, n. pr. gotičnem, romanskem itd.; tudi imam v zalogi več reči izdelanih, kot monštrance, kelihe, lampe, križe za bandera in altarje, svečnike mnogovrstne velikosti, dobro posrebrene, tudi izdelujem rumene, kakoršne kdo želi; staro cerkveno orodje bode na novo pozlateno in posrebrano; strelovodi, ker morajo večkrat pozlateni biti, se v ognji pozlaté.

Priporočam tudi svojo

ново napravo za posrebovanje.

Sprejemajo se vsakojake kovine za posrebnje, pozlačenje, ponikljenje, pobakrenje itd. Zlince, noži in vilice iz kitajskega srebra posrebrujejo se pri meni vstrajno in dobro. Srebrne reči osnažim, da so kakor nove.

Poprave v stroko spadajoče izvršujem točno in jake poceni.

Ponikljevanje se posebno priporoča pri železu in jeklu, kterega se potem ne prijema rja in prav lepo izgleda.

Naročena dela izvršujejo se v vsakršnem slogu natančno po nakazanem obrisu točno in kar mogoče po nizki ceni.

Za dobro pozlatenje in srebrjenje je garantirano. (11)